

Wpływ zbiornika retencyjnego „Turawa” na jakość wody w dolnym odcinku rzeki Mała Panew

Agnieszka Brańka*

Podstawowym rodzajem użytkowania zasobów wodnych, najsilniej oddziałującym na ich stan ilościowy i jakościowy, jest pobór wody na cele gospodarcze i wykorzystanie wód jako odbiorników ścieków wytwarzanych w różnych sektorach gospodarki. Postępujący rozwój gospodarczy stworzył groźbę zanieczyszczenia wód z ognisk punktowych i obszarowych. Dowodem tego jest dokonana analiza danych z roku hydrologicznego 2001 i 2002 dla dorzecza Małej Panwi; wzięto pod uwagę również zbiornik retencyjny „Turawa”, który dzieli koryto rzeki na dwa odcinki o zróżnicowanych właściwościach. Zwrócono szczególną uwagę na ilość ładunków zanieczyszczeń dopływających, odpływających oraz kumulowanych w zbiorniku „Turawa”, porównując ich zmiany z opadami i przepływami. Pod uwagę wzięto parametry fizykoche-

miczne takie jak: tlen rozpuszczony, pH, związki azotu i fosforu, żelazo, kadm i zawiesiny.

Uzyskane dane klasyfikują wodę, na odcinku Staniszcze Wielkie–Turawa, do II i III klasy czystości. Ilość biogenów w wodzie ulega sezonowym wahaniom wynikającym ze zmienności warunków hydrologicznych oraz działalności antropogenicznej. Po dokonaniu bilansu związków biogenych w zbiorniku „Turawa” można stwierdzić, że ilość osadu kumulowanego w poszczególnych miesiącach jest, z roku na rok, coraz większa. Wzrost dopływu biogenów przyczynia się do powolnej eutrofizacji, a proces samooczyszczania wody w rzece Mała Panew odbywa się kosztem pogarszania warunków w samym zbiorniku. Trwają starania związane z uruchomieniem zbiornika wstępnego, który spełniał swoją funkcję do 1997 r., oraz prace nad oczyszczeniem czaszy zbiornika „Turawa” ze zgromadzonego osadu. Zmniejszająca się ilość odprowadzanych ścieków, w tym ścieków przemysłowych, skanalizowanie wsi, zwiększająca się ilość

*Wydział Przyrodniczo-Techniczny, Uniwersytet Opolski, ul. Dmowskiego 7/9, 45-365 Opole

oczyszczalni, ograniczana ilość stosowanych w rolnictwie nawozów i środków ochrony roślin mogą przywrócić, tak

oczekiwany, pierwotny charakter dorzecza Małej Panwi oraz zbiornika „Turawa”.